

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«КАРАЗІНСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ»

Теоретичні та практичні питання узгодження інтересів розвитку територіальної системи

**МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції**

31 жовтня 2020 р.

Харків – 2020

УДК 330.34 + 339.94 (063)

ББК 65 я 431

Редакційна колегія:

Александров В. В. к.е.н., проф., Родченко В. Б., д.е.н. проф., Третяк В. П. д.е.н., доц.,
Портна О. В., д.е.н., доц., Реун Г. П., к.е.н., доц., Крамаренко А. О., к.е.н.

Адреса ред. колегії:

61002, м. Харків, вул. Мироносицька, 1, Навчально-науковий інститут «Каразінська
школа бізнесу» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, кім. 106,
e-mail: kbs@karazin.ua.

Теоретичні та практичні питання узгодження інтересів розвитку територіальної системи.
Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (31 жовтня 2020 року).
Харків. 2020. 481 с.

У матеріалах конференції розглядаються передумови трансформації економічних систем на національному та регіональному рівнях; економічні, інформаційні, екологічні та соціальні аспекти розвитку територій; інструменти впровадження альтернативних джерел енергії, популяризації та розвитку ресурсо- та енергозбереження; особливості впровадження інноваційної та інвестиційної діяльності, управління проектами та програмами розвитку територій; ключові характеристики бізнес-середовища територіальної системи; особливості управління економічною безпекою територій.

Видання призначене для фахівців системи державного та регіонального управління, органів місцевого самоврядування, представників бізнесу, науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти.

Матеріали подаються в авторській редакції.

ЗМІСТ

Секція 1. ПЕРЕДУМОВИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ (НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА РЕГІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ).....	14
Бриль І.В., Брюховецький Я.С. ДЕЯКІ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	14
Брюховецька Н.Ю., Булєєв І.П., Чорна О.А. ПРОТЕКЦІОНІЗМ ДЕРЖАВИ У СТИМУЛЮВАННІ РОЗВИТКУ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	17
Волохова І.В., Волохов В.А., Попова В.В. ЛОГІСТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ.....	20
Грига В.Ю. СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ В УКРАЇНІ: МОЖЛИВОСТІ МІЖРЕГІОНАЛЬНОЇ КООПЕРАЦІЇ.....	22
Дейнека О.Г., Котик В.В., Котик В.О. УДОСКОНАЛЕННЯ РОБОТИ ЗАЛІЗНИЦЬ УКРАЇНИ ПІД ВПЛИВОМ МАСОВОЇ ЕПІДЕМІЇ.....	26
Дикань В.В., Цзян Пань МІСЦЕ КИТАЮ НА МІЖНАРОДНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ АРЕНІ.....	29
Дикань О.В., Громова О.В. НОВИЙ РЕГІОНАЛІЗМ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМОК РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ СВІТОВОЇ ТОРГІВЛІ.....	31
Дикань О.В., Фещенко Д.І., Литвинов В.О. ДОСЛІДЖЕННЯ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ.....	33
Дунаєв І.В. РІЗНОМАНІТТЯ ТЕОРЕТИЧНИХ КОНЦЕПЦІЙ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПРОСТОРУ: ЗАРОДЖЕННЯ ПОЛІТИКИ З ТЕОРІЇ.....	35
Єрємїна М.О., Сіроштан О.О. ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ НА СТВОРЕННЯ/ОПТИМІЗАЦІЮ БІЗНЕС ПЛАНІВ.....	38
Заславська М.С., Григалюнас Д.В. ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ НА МАРКЕТИНГОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ.....	41
Іваненко Л.В. ПЕРЕДУМОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ.....	43
Каличева Н.Є. ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ.....	46
Кириченко Г.В. ОБҐРУНТУВАННЯ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ З ВИКОРИСТАННЯМ ВАРТІСНОГО ПІДХОДУ.....	48
Крилова О.В. FİNTECH ЯК СУЧАСНИЙ ВИКЛИК ТРАНСФОРМАЦІЇ ГЛОБАЛЬНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЕКОСИСТЕМИ.....	50
Кудь А.А. ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА МІСЦЕВІ РИНКИ ПРАЦІ: МОЖЛИВІСТЬ АБО ЗАГРОЗА?	53
Лисьонкова Н.М., Єрмоленко О.А. РОЛЬ КОНТРОЛІНГУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ.....	57
Макогон В.Д. ФІНАНСОВО-БЮДЖЕТНА СТРАТЕГІЯ ФОРМУВАННЯ ВИДАКІВ БЮДЖЕТУ.....	59

Мисник К.П. ОСОБЛИВОСТІ ФОРЕНЗІКУ ЯК МЕТОДУ ЕКОНОМІЧНИХ РОЗСЛІДУВАНЬ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ.....	60
Носова О.В., Носова Т.Ю. МОДЕЛЬ ПРИЙНЯТТЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	63
Pasmor M., Wang Jing TERRITORIAL STRUCTURE AND MANAGEMENT OF SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE STATE (ON THE EXAMPLE OF UKRAINE AND CHINA)	66
Позднякова Л.О., Котик В.В., Котик В.О. УДОСКОНАЛЕННЯ РОБОТИ ЗАЛІЗНИЦЬ УКРАЇНИ ПІД ВПЛИВОМ МАСОВОЇ ЕПІДЕМІЇ.....	68
Помінова І.І., Бондаренко І.В. ФІНАНСОВА НЕСТАБІЛЬНІСТЬ ЯК НАСЛІДОК ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА.....	71
Помінова І.І., Подгородний В.С. НАСЛІДКИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ.....	73
Портна О.В., Веселін Драсковіч, Мімо Драсковіч НАЦІОНАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ СИСТЕМИ: РОЗВИТОК ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА МІЖ КРАЇНАМИ.....	75
Posokhov I., Garnyk L., Sherstyuk V. COHERENCE BETWEEN GREEN INDUSTRIALIZATION AND ACHIEVING SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS ON LOCAL AND GLOBAL LEVELS: UKRAINIAN DRIFT.....	78
Prus Yu., Sosnina K. TRANSFORMATION OF APPROACHES TO DOING BUSINESS IN A PANDEMIC.....	81
Радченко Л.П. ІННОВАЦІЙНА СТРАТЕГІЯ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ЯК ЧИННИК ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ.....	84
Родченко М.В. ПРОБЛЕМИ ЗЕЛЕНОГО ПЕРЕХОДУ В УКРАЇНІ.....	86
Самошкіна О.А. БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ.....	89
Свірський В.С., Долик П.С. МОДЕЛІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	91
Соломка Я.А. НАУКОВІ ПОГЛЯДИ НА ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ.....	94
Тімченко О.Д., Сокол Н.А. ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОВЕДІНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....	96
Трушкіна Н.В., Кітріш К.Ю., Шкригун Ю.О. ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПАРТНЕРСЬКИМИ ВЗАЄМОВІДНОСИНАМИ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ.....	98
Фролова Н.Л. ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ.....	101
Худавердієва В.А., Миколюк О.О. ЕФЕКТИВНА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА ЯК ЗАПОРУКА СТІЙКОГО РОЗВИТКУ.....	104
Яновська В.П., Душко Д.В. ІНВЕСТИЦІЇ В ІННОВАЦІЇ: СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	107

Секція 2. ЕКОНОМІЧНІ, ІНФОРМАЦІЙНІ, ЕКОЛОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ.....	109
Андрєєва К.О. ДОСВІД УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В КРАЇНАХ ЄС.....	109
Андросова Т.В., Лабунець А.В. СВІТОВІ ТЕРИТОРІАЛЬНІ РЕЙТИНГИ УКРАЇНИ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА.....	112
Афолабі Дамілола Аіша КЛАСТЕРНІ СТРУКТУРИ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР РОЗВИТКУ.....	115
Білоцерківський О.Б. РОЛЬ ТОРГІВЛІ У СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	117
Даас Даниела Імад Ахмад РОЛЬ СТЕЙКХОЛДЕРІВ В ПРОЕКТНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ.....	119
Заславська М.С., Манелюк М.В. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ.....	122
Ігнашкіна Т.Б., Гончарук О.В. ДЕМОГРАФІЧНИЙ СТАН ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЯК ІНДИКАТОР ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО ДОБРОБУТУ РЕГІОНУ.....	125
Ільїна М.В., Шпильова Ю.Б. СОЦІАЛЬНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....	128
Ільченко М.О. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ В ТРАНСФЕРТНОМУ ЦІНОУТВОРЕННІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	131
Ковалевська А.В., Таран Н.С. КЛЮЧОВІ ФАКТОРИ, ЩО ОБУМОВЛЮЮТЬ ВИБІР СТРАТЕГІЧНОГО ВЕКТОРУ РОЗВИТКУ МІСТ УКРАЇНИ.....	135
Kramarenko A., Agbemebias Emmanuel Jesse SOCIAL RESPONSIBILITY IN MEDICAL ENTREPRENEURSHIP.....	138
Кулініч О.А., Чижов Є.Д. ДІЛОВЕ СЕРЕДОВИЩЕ ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ.....	140
Лазебник Ю.О., Нікітін В.-Б. В. АНАЛІЗ СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ.....	143
Лисяк Л.В., Качула С.В. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.....	147
Лістрова О.С., Каращук Г.А. ФАКТОРИ ПРИЙНЯТТЯ СПОЖИВЧОГО РІШЕННЯ У СИТУАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ЗМІН.....	149
Ляшенко В.І., Трушкіна Н.В. ЩОДО ІНСТИТУЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТВОРЕННЯ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНОГО КЛАСТЕРУ В ДОНЕЦЬКОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ РАЙОНІ.....	151
Мельникова О.В., Деркач В.В. ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ ТРУДОВИХ МІГРАНТІВ ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ.....	154

Новіков Д.О. КЛАСТЕРНА СИСТЕМА РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ: РИЗИКИ ПРЕКАРИЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ.....	157
Parkhomenko O., Zhang Longfei STAKEHOLDER'S INTERACTION FOR THE ENSURING SUSTAINABLE TERRITORIAL DEVELOPMENT...	159
Поліщук В.М. ЄВРОПЕЙСЬКА ПАРАДИГМА РОЗВИТКУ ОПОДАТКУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ.....	161
Пономарьова Т.В., Матюшко М.М. ОСОБЛИВОСТІ ЕКОЛОГІЧНОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	164
Прус Ю.І., Кривобік В.С. ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ ЯК НАПРЯМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ.....	167
Реун Г.П., Найдіна Є.С. ПЕРЕДУМОВИ УЗГОДЖЕННЯ ІНТЕРЕСІВ СТЕЙКХОЛДЕРІВ У РОЗВИТКУ РОЗУМНИХ МІСТ.....	170
Рижкова Ю.О. ПРОБЛЕМИ МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНЮВАННЯ СТРАТЕГІЙ СМАРТ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ.....	172
Родченко В.Б. Лю Цзеюй МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТНИМИ ПЕРЕВАГАМИ ТЕРИТОРІЙ НА ПРИНЦИПАХ СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ.....	175
Сідельнікова І.В., Бу Ужі КООПЕРАЦІЯ ЯК ФАКТОР СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ.....	177
Тімченко О.Д., Батіч А.Г. СТАН ТА РОЗВИТОК ТОВАРНОЇ ПРОПОЗИЦІЇ СПОЖИВЧОГО РИНКУ УКРАЇНИ.....	179
Торопова Д.Д. ДЕСТРУКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ УКРАЇНИ.....	180
Третяк В.П., Кулик Д.Є. СУЧАСНІ ПИТАННЯ ПРОЦЕСУ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ.....	183
Третяк В.П., Сюй Вейдун ІДЕНТИФІКАЦІЯ ТА ПРІОРИТЕЗАЦІЯ ІНТЕРЕСІВ СТЕЙКХОЛДЕРІВ ПРИ ФОРМУВАННІ СИСТЕМИ ІНДИКАТОРІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ.....	185
Філіпковська Л.О., Гордіна А.М. РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЩОДО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ.....	189
Худавердієва В.А. ЕКОНОМІЧНІ, СОЦІАЛЬНІ І ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ.....	191
Чепелєв О.О. СОЦІАЛЬНІ-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ В РЕГІОНІ.....	193
Червякова В.В. ФІНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК ЧИННИК АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	195
Червякова Т.І. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ.....	198
Юрик Н.Є., Масляк Б.М. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	201

Секція 3. РЕСУРСО- ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ. АЛЬТЕРНАТИВНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ.....	205
Балака Є.І., Семенцова О.В. ЗМЕНШЕННЯ ЕНЕРГОЄМНОСТІ ПЕРЕВЕЗЕНЬ – НЕВІДКЛАДНЕ ЗАВДАННЯ ЗАЛІЗНИЦІ.....	205
Гончар Д.Р. ТЕРМОЯДЕРНА ГЕНЕРАЦІЯ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ, ЕКОНОМІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ.....	208
Драчук Ю.З., Сердюк О.С., Чейлях Д.Д. ЩОДО РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ, ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ, ПІДВИЩЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В ГАЛУЗЯХ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	210
Коваль М.О. ПЕРЕХІД ДО ЦИРКУЛЯРНОЇ МОДЕЛІ ЕКОНОМІКИ В РОЗРІЗІ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ МЕТОДИК ІНДУСТРІЇ 4.0.....	212
Токмакова І.В., Харченко О.В. РОЗВИТОК СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯМ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ.....	214
Секція 4. ІННОВАЦІЙНА ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	217
Беренда С.В., Старченко Г.І. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ СТАРТАП-ПРОЄКТІВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ РОЗВИТКУ.....	217
Брюховецька Н.Ю., Богуцька О.А. ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УКРАЇНІ.....	221
Владимир О.М. ДИЗАЙН ГОТЕЛЬНИХ КОМПЛЕКСІВ: ПРАКТИЧНІСТЬ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІСТЬ.....	224
Волосов А.М. ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В РИТЕЙЛІ.....	226
Voronova A. USE OF INVESTMENT RESOURCE FOR INNOVATIVE DEVELOPMENT OF INDUSTRIAL ENTERPRISES.....	228
Галанзовська А.В. РОЗВИТОК ТА ПОШИРЕННЯ ІНФО-БІЗНЕСУ. ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ.....	231
Декалюк О.В., Борун А.С., Брик Ю.А. ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	233
Дикань В.Л., Обруч Г.В. ПІДХІД ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦИФРОВИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ У ГАЛУЗІ.....	235
Догадайло Я.В. ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМУ КОНКУРСНОГО РОЗМІЩЕННЯ ЗАМОВЛЕНЬ НА ДОРОЖНІ РОБОТИ.....	241
Єршова Н.Ю., Радіслав Йовович, Міліца Делібашич АНАЛІТИЧНИЙ СУПРОВІД УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ КОМПАНІЙ.....	243
Єршоміна М.О., Мацько М.А. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	246
Єршоміна М.О., Писаковський А.О. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ АСОРТИМЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	248

Клименко К.В. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЩОДО СТИМУЛЮВАННЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ.....	250
Козуб А.В. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ.....	254
Корінь М.В. КОНЦЕПЦІЯ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ НАУКОВО-ВИРОБНИЧОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА.....	256
Коц А.С. УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ НА РІЗНИХ СТАДІЯХ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ.....	259
Кузнецов Є.М. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ АКТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ.....	261
Кузнецова Ю.В. СТРАТЕГІЧНИЙ АСПЕКТ ІМПАКТ-ІНВЕСТУВАННЯ ЯК ПРОЄКТА РЕНОВАЦІЇ.....	263
Линенко А.В., Грінберг І.О. ФІНАНСУВАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ СИСТЕМ ЗА РАХУНОК ЕМІСІЇ ОБЛІГАЦІЙ ВНУТРІШНІХ МІСЦЕВИХ ПОЗИК.....	265
Li Wenjing INNOVATION ECOSYSTEM AND DEVELOPMENT OF INNOVATION CULTURE.....	267
Лістрова О.С., Гупалова Д.С. ІННОВАЦІЙНА ПРИРОДА МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ РИНКУ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ.....	270
Лях І.І. ПИТАННЯ ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ В УМОВАХ СТВОРЕННЯ ЕКОСИСТЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО ІНВЕСТУВАННЯ.....	272
Мезенцева Є.В. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ АСОЦІАЦІЇ З ЄС.....	273
Мисько В.В. СУЧАСНИЙ СТАН ТА АКТУАЛЬНІ ШЛЯХИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЗАКАРПАТСЬКУ ОБЛАСТЬ.....	278
Михайлова О.В., Шинкар С.М. ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ВІТЧИЗНЯНОГО РИТЕЙЛУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	281
Олексенко Л.В. ІННОВАЦІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ.....	284
Олійник Н.М., Макаренко С.М., Носаль В.В. ОЦІНКА ПРИВАБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ ПРОЄКТІВ.....	285
Помінова І.І., Ковальов М.М. ГЛОБАЛЬНИЙ РЕЙТИНГ DOING BUSINESS ЯК МАРКЕР МІЖНАРОДНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНУ.....	287
Сичук В.М. ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО РЕГІОНУ.....	289
Сідельнікова В.К. ІННОВАЦІЙНІ БІЗНЕС-ІДЕЇ ДЛЯ СТАРТАПІВ.....	291
Сідельнікова В.К., Коваленко О.І. ОСОБЛИВОСТІ ТА ЗАВДАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ МАРКЕТИНГУ В ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ.....	294

завдяки інвестуванню в інноваційну діяльність можуть досягти високих економічних показників, зокрема зростання прибутку та збільшення обсягу виробництва продукції.

Конкретизація запропонованих щодо формування сприятливого інвестиційного середовища для інвесторів є вкрай необхідними, а також подальші дослідження для виявлення нових дієвих заходів, оскільки покращення стану інвестиційного клімату та збалансована інвестиційна політика визначають успіх у здійсненні структурної перебудови економіки країни, вирішенні нагальних соціальних, екологічних, інфраструктурних та інших проблем, результатом чого має бути підвищення якості життя громадян, що в підсумку дасть змогу сформувати імідж фінансово незалежної, економічно самодостатньої та інноваційно орієнтованої держави, адаптованої до сучасних вимог європейського та світового ринків.

Література

1. Інноваційно-інвестиційний розвиток. URL: <http://investycii.org/investuvanya/konferentsiji/problemy-formuvanya-ta-rozvytku-inovatsijnoi-infrastruktury/investysijno-inovatsijnyj-rozvytok-pidpryjemstv.html> (дата звернення: 15.10.2020).
2. Гринько Т. Щодо інноваційного потенціалу як складової частини інноваційної активності підприємств/ Вид-во Інноваційний аспект, 2013. С. 56-58.

УДК 330.3:656.2

Дикань Володимир Леонідович

д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом

Український державний університет залізничного транспорту

Обруч Ганна Володимирівна

к.е.н., доцент кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом

Український державний університет залізничного транспорту

ПІДХІД ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦИФРОВИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ У ГАЛУЗІ

Реалізація реформаційних змін у залізничній галузі України, спрямованих на розділення АТ «Укрзалізниця» на декілька компаній за бізнес-сегментами діяльності і відкриття ринку залізничних перевезень для приватних гравців, на сьогодні натикається на низку перешкод, пов'язаних як із відсутністю належного нормативно-правового забезпечення їх практичного втілення, так і

загалом із посиленням руйнуючого впливу системної кризи, яка панує в галузі. Надмірна забюрократизованість системи управління залізничною галуззю і висока залежність управлінських рішень від волі політичної еліти, застаріла нормативно-правова база розвитку залізничного транспорту і штучне уповільнення процесів реалізації реформ у галузі, відсутність державної підтримки розвитку підприємств залізничного транспорту і невиконання державою взятих зобов'язань щодо фінансової підтримки оновлення пасажирського рухомого складу та повноцінної компенсації пільгових пасажирських перевезень залізничним транспортом, зниження кредитного і інвестиційного рейтингів підприємств галузі на ринку капіталу та ігнорування потреби нарощення інвестиційних видатків для відтворення технічного потенціалу підприємств залізничного транспорту призвело до ситуації катастрофічної зношеності залізничної інфраструктури та рухомого складу і зниження провізних та пропускних спроможностей залізничного транспорту.

Наразі рівень зносу залізничної інфраструктури і рухомого складу АТ «Укрзалізниця» досяг катастрофічної позначки і при подальшому ігноруванні потреби оновлення та модернізації основних фондів підприємств галузі може призвести до інфраструктурного колапсу в країні. Рівень зносу магістральних тепловозів на сьогодні досягає 99,4 %, електровозів – 94,4 %, об'єктів інфраструктури системи сигналізації та зв'язку – 93,8 %, вантажних та пасажирських вагонів – 92,72 % та 92,6 % відповідно, колійної техніки – 78 % тощо. Не менш зношеним на сьогодні є залізничне полотно: 10076,1 км колії характеризуються простроченням терміну капітального ремонту і потребують капітального відновлення та реконструкції, на 3373 км залізничного полотна взагалі введено заборону на рух, а на 1086 км – обмежено швидкість руху поїздів. Незадовільний стан залізничної інфраструктури та рухомого складу залізничного транспорту наразі виступає основною причиною зростання числа аварій і зниження рівня безпеки руху на українській залізниці.

На тлі погіршення якості транспортного обслуговування підприємствами залізничної галузі і збереження тенденції до зростання вартості їх послуг відбувається падіння обсягів вантажних перевезень залізничним транспортом (за останні п'ять років майже на 20 %) і відповідно скорочення частки ринку підприємств цього сектору на користь інших видів транспорту. На сьогодні підприємствам залізничного транспорту так і не вдалося досягнути докризових показників їх розвитку: якщо у 2007 р. обсяг вантажних перевезень складав 514,2 млн т, а у 2014 р. – 386,3 млн т, то у 2019 р. – лише 312,9 млн т. Щодо доходності вантажних перевезень залізничним транспортом, слід зазначити, що її рівень протягом останніх років зростає виключно завдяки індексації тарифу на перевезення і зростання плати на інші супутні послуги: з 49,5 млрд грн у 2014 р. до 90,4 млрд грн у 2019 р. При цьому 2014-2016 рр. виявилися збитковими для підприємств залізничного транспорту (у 2015 р. рівень збитку сягнув 16,8 млрд грн), 2017-2019 рр. відзначилися отриманням прибутку на рівні 0,114, 0,204 та 3,0 млрд грн. У цьому сенсі слід зазначити, що незважаючи на загальне покращення прибутковості діяльності підприємств залізничного транспорту ситуація в галузі залишається занадто складною, оскільки зростання

прибутку відбувалося одночасно із скороченням обсягу капітальних інвестицій. Якщо у 2017 р. спрямовано 10,9 млрд грн на капітальне інвестування процесів розвитку підприємств залізничного транспорту, а у 2018 р. – 16,6 млрд грн, то у 2019 р. це значення склало 9,3 млрд грн. Крім того складною залишається ситуація і з кредитним навантаженням підприємств залізничного транспорту: станом на початок 2020 р. обсяг зобов'язань склав 38,5 млрд грн. Проектом фінансового плану АТ «Укрзалізниця» передбачено залучення 43,4 млрд грн запозичень, погашення заборгованостей має досягти 39,5 млрд грн. Станом на кінець 2020 р. кредитні зобов'язання досягнуть 49,5 млрд грн [1].

Зважаючи на комплексність проблем розвитку підприємств залізничного транспорту і загалом дисбалансованість та невідповідність діючої системи управління галуззю світовим трендам зростання залізничних компаній, доцільним є розроблення підходу до забезпечення розвитку підприємств галузі, який надасть змогу нівелювати дисбаланси функціонування підприємств залізничного транспорту і ґрунтовно підійти до вибору цифрових інструментів їх сталого зростання. З огляду на це в основу подолання назрілих кризових явищ у галузі і стимулювання процесів цифровізації підприємств залізничного транспорту пропонується покласти когерентний підхід до забезпечення їх розвитку, що ґрунтується на використанні мультиплікативних властивостей цифровізації. Останні реалізуються за рахунок інтеграції доповненого реального та віртуального бізнес-середовища розвитку підприємств галузі і застосування цифрових інструментів трансформації їх бізнес-моделі та модернізації послуг, бізнес-процесів і компетенцій персоналу. Використання даного підходу дозволить визначитися з найбільш дієвими цифровими інструментами забезпечення збалансованого зростання підприємств галузі.

Відповідно до запропонованого підходу доповнене реальне бізнес-середовище розвитку підприємств залізничного транспорту формується на основі використання інструментів цифрової модернізації послуг, інноваційно-технологічних та інвестиційних процесів і компетенцій персоналу підприємств галузі. Зокрема інструментами цифрової модернізації послуг підприємств залізничного транспорту визначено: системи навігації та ідентифікації місцезнаходження рухомого складу; маркетплейси для вантажних перевезень; сервіси мультимодальних перевезень; мобільні додатки для клієнтів щодо управління транспортною послугою; інтелектуальні системи управління перевезеннями; системи управління даними клієнта; єдина транспортна карта клієнта; системи біометричної ідентифікації пасажирів; поліфункціональний особистий кабінет клієнта; персоніфіковані пропозиції транспортних послуг; системи інтелектуального клімат-контролю і контролю освітлення для поїздів; роботизовані транспортно-логістичні комплекси; смарт-контрактинг тощо.

Цифрова модернізація процесів інноваційно-технологічного зростання підприємств залізничного транспорту передбачає застосування таких інструментів як інноваційні рухомий склад та елементи інфраструктури, у т.ч. вакуумні потяги на основі застосування технології магнітної левітації; системи діагностики і контролю технічного стану рухомого складу та інфраструктури; інноваційні технології ресурсо- та енергозбереження; системи контролю

життєвого циклу рухомого складу та складових вузлів, агрегатів та запчастин; системи диспетчеризації інженерного обладнання; системи безпілотного управління рухомим складом; цифрове депо; автоматизація технологічних процесів; цифрові рішення для обміну інноваційними ідеями тощо.

Серед інструментів цифрової модернізації інвестиційних процесів підприємств залізничного транспорту доцільним є застосування таких основних із них: системи управління об'єктами капітального будівництва; віртуалізація життєвого циклу інфраструктурного проєкту; BIM-технології цифрового моделювання при проєктуванні об'єктів та їх капітальному будівництві; цифрові сервіси для здійснення інвестицій і управління капіталом; цифрові інвестиційні механізми, зокрема первинне розміщення акцій (IPO); краудфандинг, у т.ч. ICO (механізм фінансування бізнесу, пов'язаний із застосуванням технології блокчейн і криптовалюти); цифрові технології мережевого відео-зв'язку для обговорення інвестиційних проєктів тощо.

Розвиток компетенцій персоналу підприємств залізничного транспорту передбачає застосування таких інструментів їх цифрової модернізації як корпоративні месенджери; програмно-апаратні комплекси, тренажери віртуальної реальності та інтерактивні системи для навчання працівників; цифрові сервіси для потенційних співробітників; цифрові технології формування та вивільнення персоналу у т.ч. онлайн-рекрутмент, інтелектуальні рекрутингові системи; електронний аутсорсинг; цифрові технології розвитку і підготовки персоналу, у т.ч. E-learning, гейміфікація, дистанційний коучинг і коучинг-технології; корпоративний університет; цифрові системи управління персоналом і його мотивацією; цифрові технології HR-маркетингу та HR-аналітики тощо.

Враховуючи те, що наразі розвиток підприємств залізничного транспорту відбувається в умовах цифрової перебудови середовища їх функціонування, важливою умовою забезпечення стабільного зростання підприємств галузі є забезпечення цифрової трансформації безпосередньо бізнес-моделі їх розвитку. Цифрова трансформація бізнес-середовища розвитку підприємств залізничного транспорту передбачає формування цифрової екосистеми їх зростання на основі застосування комплексу взаємопов'язаних технологічних рішень для забезпечення взаємодії учасників ринку залізничних перевезень. Так основними інструментами цифрової трансформації бізнес-моделі розвитку підприємств залізничного транспорту визначено: по-перше, формування цифрових платформ за напрямками розвитку послуг підприємств залізничного транспорту, продукування інноваційних ідей і розроблення інноваційної продукції підприємств галузі, розроблення і впровадження інвестиційних проєктів розвитку підприємств залізничного транспорту, управління персоналом і забезпечення інтелектуального розвитку підприємств галузі; по-друге, розроблення цифрового двійника підприємств залізничного транспорту для повноцінного моніторингу поточного стану та змін у бізнес-процесах, можливості прогнозування та моделювання ситуацій тощо.

Таким чином, дослідження стану і тенденцій розвитку підприємств залізничного транспорту дозволило дійти висновку про існування низки дисбалансів їх функціонування, що значно звужують потенціал підприємств

галузі в напрямі забезпечення стабільного розвитку і подолання цифрового розриву порівняно зі світовими залізничними компаніями. З метою нівелювання виявлених дисбалансів і реалізації цифрових змін у галузі запропоновано використання когерентного підходу до забезпечення розвитку підприємств залізничного транспорту, що визначає перелік перспективних інструментів цифрової модернізації та трансформації їх діяльності.

Література

1. Для інвесторів. АТ «Укрзалізниця»: веб-сайт. URL: <https://www.uz.gov.ua/about/investors/> (дата звернення: 13.10.2020).

УДК 005.35:658.014.1

Догадайло Яна Вікторівна

к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМУ КОНКУРСНОГО РОЗМІЩЕННЯ ЗАМОВЛЕНЬ НА ДОРОЖНІ РОБОТИ

Фінансування більшості дорожніх організацій здійснюється за рахунок державних коштів на конкурсній основі. Замовника цікавить насамперед та підрядна організація, що пропонує більш низьку ціну за свої роботи, однак, в умовах недостатньо проробленої правової бази щодо регулювання взаємовідносин контрагентів і відсутності реальних гарантів, всі комерційні ризики, пов'язані з невиконанням або неналежним виконанням договірних зобов'язань із боку підрядних організацій, майже повністю лягають на замовника. Одним з основних напрямків зниження ризику невиконання зобов'язань із боку підрядника є оцінка його надійності. Для здійснення останньої спочатку необхідно проаналізувати процедуру здійснення закупівель за державні кошти, що регламентується Законом України (ЗУ) «Про публічні закупівлі» [1], що установлює економіко-правові правила виконання закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави та територіальної громади. Його метою є забезпечення ефективного та прозорого здійснення закупівель, створення конкурентного середовища, запобігання проявам корупції у цій сфері, розвиток добросовісної конкуренції.

Чинний ЗУ «Про публічні закупівлі» вступив в силу 01.04.16 - для центральних органів виконавчої влади та замовників, що здійснюють діяльність в окремих сферах господарювання; з 01.08.16 - для всіх замовників, замість ЗУ «Про здійснення державних закупівель» [2]. Порівняльний аналіз термінології даних законів представлено в таблиці 1, з якої видно що по суті зміст основних понять не змінився, але назви стали іншими, але аналогічними ЗУ «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти», що втратив чинність в результаті впровадження ЗУ «Про здійснення державних закупівель». Лише зменшилася кількість процедур